

Esipuhe

Tämän 60. vuosikirjan myötä *Ortodoksia* siirtyy uudelle kymmenluvulle. Virsantypylyvään saavuttaminen ajoittuu uudelleenlaiseen vaiheeseen: tänä vuonna on käynnistynyt digitointiprojekti, joka tähtää *Ortodoksian* kaikkien numeroitten vapaaseen saatavuuteen verkossa. Näin vuosikirjamme on osaltaan edistämässä tieteen avoimuutta sekä palvelemassa aiempaa paremmin tutkijoita ja ortodoksisuudesta kiinnostuneita muita lukijoita. Digitointityöstä vastaava Talvikki Ahonen kertoo katsauksessaan projektin tavoitteista ja etenemisestä.

Tämänkertainen teemamme, *kanonit ja nykypäivä*, näkyy kolmessa artikkelissa. Jelisei Heikkilä paneutuu tutkimusartikkelissaan sadan vuoden takaiseen keskusteluun papiston uudelleenavioitumisesta. Historiallisena ilmiönä kysymys liittyy Venäjän ortodoksisen kirkon silloiseen tilanteeseen, jolle oli luonteenomaista luova ja kriittinen kirkon perinteen ja sen tulkintaan pohjautuvien käytänteiden pohdinta. Kysymys kanonien luonteesta ja painoarvosta yleensä sekä papiston uudelleenavioitumisesta erityisesti ovat teemoja, jotka koskettavat myös nykypäivän ortodoksista kirkkoa Suomessa.

Serafim Seppälän artikkeli on toinen pääteemaan liittyvistä tutkimuksista. Artikkelit käsittelee islamin näkymistä idän kirkkojen kanonisessa perinteessä. Seppälän artikkeli johdattaa pohtimaan kirkon ajassa olemisen suhdetta kirkon järjestystä ilmentäviin periaatteisiin. Kirjoittaja itse päätyy tutkimuksensa lopuksi pohtimaan, millä tavoin nykypäivässä voitaisiin soveltaa kanoniseen perinteeseen jääneitä merkkejä islamiin reagoimisesta.

Kolmas teemaan liittyvä kirjoitus on Risto Ikäheimon katsaus kansalliseen kontekstiimme. Ikäheimo hahmottelee kirjoituksessaan kanonisen perinteen ja maallisen lainsäädännön yhteensovittamisen ongelmakohtia. Aihe on viime vuosina osoittautunut seurakuntien käytännön elämässä ajankohitaiseksi etenkin työlainsäädännön osalta. Kanonien ja lain yhteensovittamisen haasteita liittyy myös piispan valtaoikeuksiin.

Muihin kirjoituksiin lukeutuu Päivi Gyntherin katsaus Ruotsissa käytävästä poliittisesta keskustelusta uskonnollisten vähemmistöjen asemasta. Gynther nostaa esiin teemoja, jotka resonoiivat monikulttuuristuvan suomalaisen todellisuuden kanssa. Mikael Sundkvist puolestaan käsittelee kysymystä raamatunkäännösten oikeasta liturgisesta käytöstä. Hän nostaa esille

ongelman liturgiseen kontekstiin upotettujen raamatunjakeiden merkityksen vääristymisestä. Kirjallisuus-osiossa esitellään kolme suomalaiselle lukijalle kiinnostavaa uutuusteosta, joiden aiheina ovat sukupuolentutkimus, arkkipiispa Paavali sekä pappismunkki Paisi ja Petsamon luostari.

Maria Takala-Roszczenko

Toimituskunnan puheenjohtaja

Pekka Metso

Päätoimittaja